

ROZPORZĄDZENIE
PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia ..... r.

zmieniające rozporządzenie – Regulamin Naczelnego Sądu Administracyjnego

Na podstawie art. 43 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. - Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2492) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 4 lipca 2020 r. - Regulamin Naczelnego Sądu Administracyjnego (Dz. U. poz. 1202 oraz z 2022 r. poz. 1492) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 4 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Do zawiadomienia o terminie posiedzenia Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego Prezes Sądu załącza proponowany porządek posiedzenia oraz inne niezbędne materiały dotyczące posiedzenia.”;

2) w § 5:

a) w ust. 1 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) wyraża zgodę w sprawie wydania zarządzeń, o których mowa w § 13 ust. 1 i § 14 ust. 1;”;

b) w ust. 3 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Zawiadomienie o terminie posiedzenia Kolegium Naczelnego Sądu Administracyjnego Prezes Sądu przekazuje z odpowiednim wyprzedzeniem osobom uprawnionym do uczestniczenia w posiedzeniu.”;

3) w § 6:

a) w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) ogłasza imiona i nazwiska zgłoszonych kandydatów, wskazując liczbę uzyskanych przez nich zgłoszeń;”;

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Po ogłoszeniu imion i nazwisk zgłoszonych kandydatów sędziowie obecni na Zgromadzeniu Ogólnym Sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego wyrażają niezwłocznie zgodę na kandydowanie ustnie, a nieobecni za pomocą środków porozumiewania się na odległość nie później niż w ciągu godziny od ogłoszenia imion i nazwisk zgłoszonych kandydatów. Nieobecnego sędziego o zgłoszeniu jego kandydatury niezwłocznie zawiadamia przewodniczący Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego. Brak zgody na kandydowanie we wskazanym terminie albo brak możliwości porozumienia się na odległość ze zgłoszonym kandydatem we wskazanym terminie są równoznaczne z odmową kandydowania.”;

4) w § 7:

a) ust. 1-4 otrzymują brzmienie:

„1. Kandydatów na członków Kolegium Naczelnego Sądu Administracyjnego zgłaszają sędziowie Sądu, orzekający w Sądzie, na posiedzeniu Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego. Zgłoszenie kandydata na członka Kolegium Naczelnego Sądu Administracyjnego następuje ustnie, w sposób jawny, przez podanie przewodniczącemu Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego imienia i nazwiska kandydata.

2. Po ogłoszeniu imion i nazwisk zgłoszonych kandydatów sędziowie obecni na Zgromadzeniu Ogólnym Sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego wyrażają niezwłocznie zgodę na kandydowanie ustnie, a nieobecni za pomocą środków porozumiewania się na odległość nie później niż w ciągu godziny od ogłoszenia imion i nazwisk zgłoszonych kandydatów. Nieobecnego sędziego o zgłoszeniu jego kandydatury niezwłocznie zawiadamia przewodniczący Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego. Brak zgody na kandydowanie we wskazanym terminie albo brak możliwości porozumienia się na odległość ze zgłoszonym kandydatem we wskazanym terminie są równoznaczne z odmową kandydowania.

3. W przypadku zarządzenia głosowania tajnego komisja skrutacyjna:

- 1) przygotowuje karty do głosowania;
- 2) odnotowuje oddanie głosu;
- 3) ustala wynik głosowania i podaje go do wiadomości Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego;

4) sporządza protokół głosowania.

4. Głosowanie tajne następuje przez zakreszenie kółkiem liczby porządkowej przy nazwisku na karcie do głosowania. Każdy sędzia uczestniczący w głosowaniu może oddać głos na nie większą liczbę kandydatów niż ustalony do wyboru skład liczbowy Kolegium Naczelnego Sądu Administracyjnego.”,

b) uchyla się ust. 5 i 6,

c) uchyla się ust. 8,

d) uchyla się ust. 10,

e) ust. 11 otrzymuje brzmienie:

„11. Głos jest nieważny, jeżeli głosujący oddał głos na więcej kandydatów niż ustalony do wyboru skład liczbowy Kolegium Naczelnego Sądu Administracyjnego, nie oddał głosu na żadnego kandydata lub użył do zakreszenia innego znaku graficznego niż wymieniony w ust. 4.”,

f) w ust. 12 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Przepisy ust. 1-4, 7, 9 i 11 stosuje się odpowiednio.”;

5) w § 14 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wydziały w Biurze Orzecznictwa oraz szczegółowy zakres ich właściwości określa zarządzenie Prezesa Sądu, wydane za zgodą Kolegium Naczelnego Sądu Administracyjnego.”;

6) w § 15:

a) wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Biuro Orzecznictwa w zakresie swojej właściwości.”,

b) w pkt 5 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6-10 w brzmieniu:

„6) dostarcza materiały niezbędne dla prawidłowego udostępnienia orzeczeń w bazie, o której mowa w § 9 ust. 1 pkt 6, w zakresie określonym przez Prezesa Sądu;

7) wydaje zbiór urzędowy orzeczeń sądów administracyjnych;

8) analizuje przepisy prawa europejskiego, które mają zastosowanie w sprawach sądowoadministracyjnych;

9) gromadzi i analizuje orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w zakresie objętym właściwością sądów administracyjnych;

10) udostępnia przepisy prawa europejskiego i orzecznictwo sądów w tych sprawach sędziom sądów administracyjnych.”;

7) uchyla się § 16 i § 17;

8) § 21 otrzymuje brzmienie:

„§ 21. Prezes Sądu może tworzyć w Sądzie zespoły, w tym zespoły międzystrukturalne, do wykonywania określonych przez niego zadań, którymi kierują kierownicy zespołów.”;

9) w § 24:

a) dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1,

b) w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) przeprowadza losowania składów orzekających oraz losowania spraw;”,

c) dodaje się ust. 2 i 3 w brzmieniu:

„2. Przewodniczący wydziału orzeczniczego ustalając terminy i składy orzekające posiedzeń jawnych i niejawnych wyznacza do każdego składu orzekającego dodatkowo jednego sędziego zastępcę. W przypadku konieczności dokonania zmiany w składzie orzekającym sędzia zastępca wchodzi do składu orzekającego.

3. W sprawach, o których mowa w § 29, przepisu ust. 2 nie stosuje się.”;

10) w § 25:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku zmiany w przydziale sędziów do wydziału Kolegium Naczelnego Sądu Administracyjnego wskazuje spośród spraw, w których wyznaczony został sędzia sprawozdawca, sprawy, które przewodniczący wydziału przydziela w drodze losowania innym sędziom.”,

b) uchyla się ust. 4 i 5;

11) po § 25 dodaje się § 25a w brzmieniu:

„§ 25a. 1. Sprawy rozpatrywane w składach trzyosobowych przewodniczący wydziału przydziela sędziom w drodze losowania, w ramach symboli spraw należących do właściwości wydziału orzeczniczego, w którym orzekają, z uwzględnieniem specjalizacji orzeczniczej sędziów.

2. Losowanie spraw przeprowadza się nie później niż w terminie pięciu dni roboczych od dnia zatwierdzenia przez Prezesa Izby planu posiedzeń na podstawie § 23 pkt 3.

3. Losowanie przeprowadza się w ten sposób, że jednakowe kartki z odrębnie wypisanymi sygnaturami spraw umieszcza się w nieprzezroczystym pojemniku, z którego przewodniczący wydziału albo sędzia pełniący jego obowiązki kolejno losuje niezbędną liczbę spraw dla danego sędziego. Czynności, o których mowa w zdaniu pierwszym, przewodniczący wydziału albo sędzia pełniący jego obowiązki przeprowadza z udziałem kierownika sekretariatu wydziału orzeczniczego lub jego zastępcy.

4. Pula spraw wyznaczonych do losowania dla sędziów w wydziałach orzecznich w miesiącu, którego dotyczy zatwierdzony przez Prezesa Izby na podstawie § 23 pkt 3 plan posiedzeń, obejmuje sprawy z uwzględnieniem kolejności ich wpływu, w tym odrębnie sprawy rozpoznawane na posiedzeniach niejawnych na podstawie art. 182 § 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2022 r. poz. 329, 655, 1457 i 1855) lub przepisów szczególnych, a także odrębnie sprawy podlegające rozpoznaniu poza kolejnością wpływu na podstawie § 26 ust. 2 pkt 1-3, 6-13 lub ust. 5.

5. Z puli spraw, spośród której dokonuje się losowania dla danego sędziego wyłącza się sprawy, w których podlega on wyłączeniu na podstawie art. 18 § 1 lub art. 19 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi oraz sprawy, w których skład orzekający został wyznaczony na podstawie § 29.

6. W przypadku wpływu spraw rozpoznawanych na mocy przepisów szczególnych w terminach krótszych niż umożliwiają to przewidziane terminy losowania przeprowadza się losowanie uzupełniające, stosując odpowiednio ust. 1 - 5.

7. Sprawy rozpatrywane w składach jednoosobowych na posiedzeniu niejawnym przydzielane są sędziom zgodnie z zasadami określonymi w ust. 1 - 6.”;

12) w § 26:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Przewodniczący wydziału w zarządzeniu o wyznaczeniu posiedzenia jawnego albo niejawnego w składzie trzech sędziów wskazuje skład orzekający, w tym przewodniczącego składu orzekającego, zwanego dalej „przewodniczącym” oraz sędziego sprawozdawcę i przydziela, zgodnie ze szczegółowymi zasadami przydziału spraw poszczególnym sędziom, o których mowa w § 25 ust. 1, i planem posiedzeń zatwierdzonym przez Prezesa Izby na podstawie § 23 pkt 3, wylosowane zgodnie z § 25a sprawy dla danego sędziego. W przypadku stwierdzenia podstawy do zwiększenia wymiaru spraw, zgodnie ze szczegółowymi zasadami przydziału

spraw poszczególnym sędziom, o których mowa w § 25 ust. 1, przewodniczący przydziela także członkom składu orzekającego sprawy, w których odroczone posiedzenie, sprawy zawieszono przez sędziego tego składu orzekającego lub sprawy, w których Sąd skierował sprawę z posiedzenia niejawnego na rozprawę oraz sprawy pozostające ze sobą w związku, które nie były objęte losowaniem.

2. Poza kolejnością wpływu rozpoznawane są sprawy:

- 1) podlegające rozpoznaniu poza kolejnością na podstawie przepisów szczególnych;
- 2) ze skarg na beczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania oraz ze skarg na niewykonanie wyroku;
- 3) rozpatrywane przez Sąd po uprzednim przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania wojewódzkiemu sądowi administracyjnemu lub sprawy, w których Sąd orzekał wcześniej na podstawie art. 188 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi albo wojewódzki sąd administracyjny uchylił zaskarżoną decyzję lub inny akt;
- 4) pozostające w związku ze sprawą przydzieloną w drodze losowania;
- 5) w których odroczone posiedzenie lub zawieszono postępowanie albo w których Sąd skierował sprawę z posiedzenia niejawnego na rozprawę;
- 6) o udzielenie cudzoziemcowi ochrony i zobowiązanie cudzoziemca do powrotu;
- 7) dotyczące świadczeń z zakresu pomocy społecznej, świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłków dla opiekunów oraz usług opiekuńczych;
- 8) dotyczące statusu bezrobotnego i zasiłku dla bezrobotnych;
- 9) dotyczące świadczeń w drodze wyjątku;
- 10) dotyczące zwolnienia ze służby i wypowiedzenia stosunku służbowego;
- 11) dotyczące świadczeń opieki zdrowotnej udzielanej poza granicami kraju oraz refundacji leków, kosztów leczenia i badań diagnostycznych;
- 12) dotyczące potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej osób bezdomnych;
- 13) dotyczące blokady rachunku, o których mowa w dziale IIIB rozdziale 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1540, z późn. zm.¹⁾),”

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1598, 2076, 2105, 2262 i 2328 oraz z 2022 r. poz. 835, 974, 1265, 1301, 1933 i 2180.

- b) uchyla się ust. 3,
- c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Przewodniczący wydziału w zarządzeniu o wyznaczeniu posiedzenia niejawnego w składzie jednego sędziego wskazuje sędziego sprawozdawcę i przydziela wylosowane na podstawie § 25a sprawy, zgodnie z ustalonym planem posiedzeń.”;

- 13) § 28 otrzymuje brzmienie:

„§ 28. Jeżeli z powodu przyczyn losowych albo przeszkód prawnych konieczna jest zmiana składu orzekającego, przewodniczący wydziału, po zatwierdzeniu przez Prezesa Izby, wskazuje, z uwzględnieniem § 24 ust. 2 oraz zgodnie ze szczegółowymi zasadami przydziału spraw poszczególnym sędziom, o których mowa w § 25 ust. 1, innego sędziego.”;

- 14) w § 41 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Przepisu ust. 2 nie stosuje się w przypadku, gdy rozprawa odbywa się przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie jej na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku.”;

- 15) w § 50 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. W przypadku protokołu podpisanego w postaci elektronicznej skreślenia i poprawki w protokole oraz wzmianka o dokonanych poprawkach i uzupełnieniu protokołu mają postać dokumentu elektronicznego opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym.”;

- 16) w § 68 skreśla się wyrazy „(Dz. U. z 2019 r. poz. 2325)”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Rozporządzenie dotyczy przede wszystkim ustalenia zasad przeprowadzania losowania składów orzekających w sądownictwie administracyjnym z uwzględnieniem specjalizacji sędziów orzekających w danym wydziale, a ponadto zawiera zmiany redakcyjne, zmiany w zakresie wewnętrznej organizacji Sądu, zmiany trybu wyboru kandydatów na stanowisko Prezesa Sądu oraz członków Kolegium NSA, jak również zmiany w trybie czynności sądowych.

Zasadnicza zmiana dotyczy systemu losowego przydziału spraw. Losowe przydzielanie spraw z założenia ma być środkiem umacniania niezawisłości sędziów i niezależności sądów. Na 516 posiedzeniu zastępców ministrów, które odbyło się 13 października 1994 r. przyjęto przez Komitet Ministrów zalecenie Nr R(94)12 Komitetu Ministrów Rady Europy dla państw członkowskich dotyczące niezawisłości, sprawności i roli sędziów. Zgodnie z tym zaleceniem, rządy państw członkowskich powinny podejmować lub utrzymywać wszelkie środki niezbędne do podwyższenia roli poszczególnych sędziów i całego sądownictwa, a także umacniające ich niezawisłość i jego niezależność. Niezawisłość odnosi się do sędziów, zaś niezależność do sądów. Te ogólne zasady niezawisłości sędziów powinny być realizowane m.in. przez stosowanie odpowiednich metod. Zgodnie z nimi na przydzielanie spraw nie powinny mieć wpływu życzenia którejkolwiek ze stron ani jakiegokolwiek osoby zainteresowanej rozstrzygnięciem sprawy. Jako przykład przydzielania spraw Komitet wskazuje losowanie, automatyczne ich rozdzielanie zgodnie z porządkiem alfabetycznym lub innym podobnym sposobem (zasada I, ust. 3 pkt e zalecenia Nr R(94)12) (por. M. Pytlewska, System Losowego Przydziału Spraw jako gwarancja bezstronnego prawa do sądu w kontekście zaleceń Unii Europejskiej, „Prawo w Działaniu” 2019, nr 40, s. 265-280). Ponadto, dokumentem, który wskazuje automatyzm przydzielania spraw, jako gwarancję bezstronności, jest Rekomendacja nr. CM/Rec(2010)12 Komitetu Ministrów przyjęta przez Radę Ministrów 17 listopada 2010 r. dotycząca sędziów i ich niezawisłości, odpowiedzialności i efektywności. Zgodnie z pkt 24 tej rekomendacji, przydzielenie spraw w celu zagwarantowania prawa do niezawisłego i bezstronnego sądu powinno się odbywać – w ramach danego sądu – na podstawie obiektywnych, wcześniej ustalonych kryteriów. Nie powinno być ponadto przedmiotem wpływu stron postępowania lub jakichkolwiek innych osób zainteresowanych rozstrzygnięciem sprawy.

Wymiar i organizacja pracy sędziego wiąże się bezpośrednio z niezawisłością sędziowską, a wewnętrzny system organizacji pracy, w tym przydział spraw w sądach, powinien opierać się na jasnych i z góry określonych zasadach tak, żeby nie stał się narzędziem nacisku na sędziego (A. Łazarska, *Niezawisłość sędziowska i jej gwarancje w procesie cywilnym*, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2018, s. 198 i nast.). Brak gwarancji transparentnego przydziału spraw ma istotne znaczenie dla realizacji prawa obywatela do rzetelnego procesu.

W sądownictwie powszechnym losowe przydzielanie spraw zostało wprowadzone na podstawie art. 1 pkt 18 ustawy z 12 lipca 2017 r. o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2017 r., poz. 1452). Z uzasadnienia projektu tej ustawy wynika, że jednym z jej zasadniczych celów było: „wprowadzenia, jako zasady ustrojowej, losowego przydziału spraw sędziom oraz zasady równego obciążenia w sądzie sędziów sprawami, dla zapewnienia równego i sprawiedliwego obciążenia pracą kadry orzeczniczej sądów oraz zagwarantowania bezstronności stronom postępowań”.

Analiza przepisów ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych (art. 47a) oraz Regulaminu urzędowania sądów powszechnych (Dział III Czynności sądów apelacyjnych, okręgowych i rejonowych, Rozdział 1 Przepisy wspólne dla wszystkich rodzajów spraw, Oddział 1 Zasady przydziału spraw; § 43 i n.) wskazuje na przyjęcie modelu, zgodnie z którym sprawy są przydzielane sędziom i asesorum sądowym losowo, w ramach poszczególnych kategorii spraw, chyba że sprawa podlega przydziałowi sędziemu pełniącemu dyżur. Przydział spraw w ramach poszczególnych kategorii jest równy, chyba że został zmniejszony z uwagi na pełnioną funkcję, uczestniczenie w przydziale spraw innej kategorii lub z innych przyczyn przewidzianych ustawą.

Losowe wyznaczenie spraw w sądownictwie administracyjnym wymaga jednak odrębnych regulacji mających na uwadze odrębność ustrojową oraz specyfikę tego postępowania. Z technicznego punktu widzenia brak jest możliwości bezpośredniego zastosowania przyjętego w sądownictwie powszechnym systemu teleinformatycznego, skorelowanego ze stosowanym w tym sądownictwie Zintegrowanym Systemem Informatycznym Rachunkowości i Zarządzania Kadrami. Tego rodzaju system losowania nie został również dotychczas odrębnie opracowany dla sądownictwa administracyjnego, stąd też uzasadnione jest wprowadzenie do czasu opracowania systemu teleinformatycznego systemu „przejsiowego”, opartego o przeprowadzenie losowania przez przewodniczącego wydziału

z udziałem kierownika wydziału lub jego zastępcy. Tego rodzaju losowanie spełnia wymogi wynikające z zalecenia Nr R(94)12 Komitetu Ministrów Rady Europy i Rekomendacja nr. CM/Rec(2010)12 Komitetu Ministrów. Przyjęta metoda losowania, a także autorytet przewodniczącego wydziału przy zachowaniu komisyjnego sposobu losowania (z udziałem kierownika sekretariatu lub jego zastępcy), gwarantują rzetelność i poprawność tego rodzaju przydziału spraw.

Szczegółowe omówienie zmian:

Zmiany § 4 ust. 3 i § 5 ust. 3 są zmianami redakcyjnymi i polegają na usunięciu zbędnych słów „i porządku”. Z kolei zmiany § 6 ust. 5 i § 7 Regulaminu dotyczą trybu wyboru kandydatów na stanowisko Prezesa Sądu oraz członków Kolegium NSA. Zmiana § 6 ust. 5 Regulaminu stanowi konieczne uporządkowanie kwestii wyrażenia zgody na kandydowanie, która po zmianie może zostać wyrażona również przez sędziego nieobecnego podczas Zgromadzenia Ogólnego. Zgoda taka może zostać wyrażona za pomocą środków porozumiewania się na odległość nie później niż w ciągu godziny od ogłoszenia imion i nazwisk zgłoszonych kandydatów. Uregulowano również skutki braku wyrażenia zgody na kandydowanie przez sędziego nieobecnego. Zmiany te mają charakter porządkowy i pozwalają uniknąć przeszkód w wyborze kandydata na stanowisko Prezesa Sądu. Z kolei zmiana § 7 stanowi uporządkowanie kwestii głosowania na członków Kolegium NSA. Zmiana § 7 ust. 1 analogicznie jak w przypadku kandydata na Prezesa Sądu, reguluje dodatkowo kwestię wyrażenia zgody na kandydowanie zarówno przez sędziów obecnych, jak i nieobecnych podczas Zgromadzenia Ogólnego. Zmieniono również § 7 ust. 2 i uchylono ust. 6, jak i ograniczono obowiązki komisji skrutacyjnej określone w § 7 ust. 3 Regulaminu. Zmiana § 7 Regulaminu znosi także dotychczasowe ograniczenie w zgłaszaniu liczby kandydatów na członka Kolegium NSA, utrzymując jednocześnie ograniczenie w ilości głosów, które może oddać każdy sędzia biorący udział w głosowaniu (do liczby ustalonego składu liczbowego Kolegium NSA). Po zmianie § 7 ust. 12 Regulaminu przewiduje możliwość przeprowadzenia głosowania uzupełniającego, jeśli w głosowaniu nie wybrano Kolegium NSA w pełnym składzie, przy zastrzeżeniu, że § 7 ust. 1-4, 7, 9 i 11 stosuje się odpowiednio.

Rozporządzenie dokonuje zmiany § 14, § 15 i § 21 oraz uchylenia § 16 i 17 Regulaminu, co służy doprecyzowaniu kwestii wewnętrznej organizacji Sądu. Przepis § 14 dotyczy zmiany w zakresie kompetencji do tworzenia wydziałów w ramach Biura Orzecznictwa. Materia ta była do tej pory uregulowana na poziomie Regulaminu, który sztywno określał wydziały Biura

Orzecznictwa. Natomiast obecnie kompetencję w tym zakresie posiada Prezes Sądu działający za zgodą Kolegium NSA. Do tej pory kompetencję tego rodzaju Prezes Sądu posiadał już w odniesieniu do poszczególnych izb NSA oraz Kancelarii Prezesa NSA, a zatem wprowadzana zmiana powoduje spójność przyjętych rozwiązań prawnych w zakresie uprawnień Prezesa NSA. Konsekwencją powyższego jest zbiorcze określenie właściwości Biura Orzecznictwa w § 15 Regulaminu i uchylenie § 16 i § 17. W poprzednim stanie prawnym przepisy te odrębnie regulowały właściwość wydziałów Biura Orzecznictwa, co w po zmianie jest zbędne i zostanie uregulowane w zarządzeniu Prezesa NSA. Kompetencje Biura Orzecznictwa zawarte dotychczas w § 16 i § 17 zostały ujęte w nowym brzmieniu § 15 z wyjątkiem zadań, o którym mowa w § 16 pkt 1 oraz § 17 pkt 5. Wyszczególnione zadanie z § 16 pkt 1 dotyczące gromadzenia orzeczeń sądów administracyjnych straciło na aktualności, bowiem obecnie realizacja tego zadania odbywa się w formie elektronicznej w Centralnej Bazie Orzeczeń i Informacji o Sprawach. Natomiast współpraca z odpowiednimi państwowymi jednostkami organizacyjnymi oraz innymi instytucjami w sprawach dotyczących prawa europejskiego, o której mowa w § 17 pkt 5, należy do kompetencji Prezesa NSA i może być prowadzona zarówno przy pomocy Biura Orzecznictwa, jak i innych komórek organizacyjnych, takich jak Kancelaria Prezesa NSA bądź Wydział Informacji Sądowej NSA.

Kolejną zmianą dotyczącą wewnętrznej organizacji Sądu jest zmiana § 21 Regulaminu, która zakłada, że kompetencja Prezesa Sądu do tworzenia zespołów, w tym zespołów międzystrukturalnych, nie będzie uzależniona od wniosku Szefa Kancelarii Prezesa NSA.

Rozporządzenie przewiduje nowelizację § 24 Regulaminu. Polega ona na doprecyzowaniu kompetencji przewodniczącego wydziału orzeczniczego w zakresie losowania spraw (§ 24 ust. 1 pkt 2). Jednocześnie uzasadnione jest dodanie ust. 2, który reguluje możliwość wyznaczenia sędziego zastępcy przez przewodniczącego wydziału. Tego rodzaju wyznaczenie powinno nastąpić wraz z ustaleniem terminu i składu posiedzenia jawnego lub niejawnego i ma zapewnić rozpoznanie sprawy w przypadku konieczności dokonania zmiany w składzie orzekającym. W konsekwencji zmieniany jest także § 28 Regulaminu.

Zasadnicza zmiana w Regulaminie zostaje wprowadzona przez dodanie § 25a Regulaminu. Przyjmuje się jako zasadę przydziału spraw sędziom w drodze losowania, przy czym dotyczy to zarówno spraw wyznaczanych do orzekania w składach trzyosobowych, jak i jednoosobowych. Losowanie ma odbywać się z uwzględnieniem specjalizacji orzeczniczej sędziów, co z jednej strony zapewni obiektywny przydział spraw poszczególnym sędziom, a z

drugiej pozwoli na zachowanie sprawności postępowania wynikającej ze specjalistycznej wiedzy poszczególnych sędziów. Przydział spraw w drodze losowania uwzględniono także w nowym brzmieniu § 25 ust. 3 Regulaminu.

Nowelizacja zakłada, że losowanie będzie przeprowadzone nie później niż w terminie pięciu dni roboczych od dnia zatwierdzenia planu posiedzeń przez Prezesa Izby, co jest terminem odpowiednim z punktu widzenia szybkości postępowania. Jak już wyżej wskazano, czynności w zakresie losowania będzie dokonywać przewodniczący wydziału przy udziale kierownika sekretariatu lub jego zastępcy, co gwarantuje prawidłowość i rzetelność przydziału spraw w tym trybie. Pula spraw objętych losowaniem uwzględnia kolejność wpływu spraw, co oznacza, że w pierwszej kolejności losowane będą sprawy, które wpłynęły wcześniej.

Szereg spraw w sądach administracyjnych wymaga wyznaczenia poza kolejnością wpływu. Konieczne jest zatem przeprowadzenie odrębnego losowania w tego rodzaju sprawach. Dotyczy to również spraw, które na podstawie art. 182 § 2 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi podlegają rozpoznaniu w składzie trzyosobowym, ale na posiedzeniu niejawnym. Ponadto z puli spraw przeznaczonych do losowania zostaną wyłączone sprawy, w których przynajmniej jeden z sędziów wyznaczonych do orzekania w sprawie, nie może orzekać z uwagi na przyczyny wyłączenia z art. 18 § 1 i art. 19 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Znowelizowane przepisy przewidują ponadto przeprowadzenie losowania uzupełniającego w przypadku wpływu spraw rozpoznawanych na mocy przepisów szczególnych w terminach krótszych niż umożliwiają to przewidziane terminy losowania. Sprawy wylosowane w ten sposób będą rozpoznawane jako sprawy dodatkowe na danym posiedzeniu.

Nowelizacja Regulaminu obejmuje ponadto § 26 regulujący wyznaczenie terminu posiedzenia i przydział spraw, a także katalog spraw rozpoznawanych poza kolejnością wpływu. Zasadnicza zmiana tego przepisu pozwala na uzupełnienie posiedzenia, na które wyznaczono sprawy w drodze losowania, o sprawy już wcześniej przydzielone sędziemu. Dotyczy to spraw wcześniej odroczonej, zawieszonych, a także skierowanych z posiedzenia niejawnego na rozprawę, które zostały obecnie włączone do katalogu spraw rozpoznawanych poza kolejnością wpływu. Poza losowaniem możliwe jest również wyznaczenie spraw pozostających w związku ze sprawami przydzielonymi w drodze losowania. Jest to zmiana uzupełniająca mechanizm losowania spraw. Zmiana katalogu spraw rozpoznawanych poza

kolejnością wpływu ma charakter przede wszystkim redakcyjny. Rozszerzenie katalogu dotyczy jedynie spraw, w których NSA orzekał wcześniej na podstawie art. 188 Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi albo wojewódzki sąd administracyjny uchylił zaskarżoną decyzję lub inny akt, a ponadto spraw, w których zawieszono posiedzenie albo, w których Sąd skierował sprawę z posiedzenia niejawnego na rozprawę oraz spraw dotyczących blokady rachunku, o których mowa w rozdz. 3 działu IIIb Ordynacji podatkowej (STIR). Nowelizacja § 26 ust. 4 uwzględnia losowanie spraw w odniesieniu do spraw rozpoznawanych na posiedzeniu niejawnym w składzie jednego sędziego.

Rozporządzenie wprowadza zmianę w § 41 przez dodanie ust. 4, który wyłącza konieczność przyjmowania pozycji stojącej przez strony w trakcie rozprawy zdalnej. Dokonuje się także zmian w § 50 Regulaminu, który dotyczy skreśleń i poprawek w protokole. Konieczne było dodanie ust. 2, który obejmuje kwestię skreśleń i poprawek w przypadku protokołu podpisanego w formie elektronicznej. Jest to zmiana związana z wdrożeniem informatyzacji sądów administracyjnych.

